

No. 36085

**Israel
and
Republic of Moldova**

Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Moldova for the reciprocal promotion and protection of investments (with annex). Jerusalem, 22 June 1997

Entry into force: *16 March 1999 by notification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *English, Hebrew and Moldovan*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Israel, 16 September 1999*

**Israël
et
République de Moldova**

Accord entre le Gouvernement de l'Etat d'Israël et le Gouvernement de la République de Moldova relatif à la promotion et à la protection réciproques des investissements (avec annexe). Jérusalem, 22 juin 1997

Entrée en vigueur : *16 mars 1999 par notification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *anglais, hébreu et moldove*

Euregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Israël, 16 septembre 1999*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE STATE OF ISRAEL
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA FOR THE
RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Moldova (hereinafter: the "Contracting Parties"),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both countries,

Intending to create favorable conditions for greater investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and,

Recognizing that the reciprocal promotion and protection of investments on the basis of the present Agreement will be conducive to the stimulation of individual business initiative and will increase prosperity in both States,

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purposes of the present Agreement:

1. The term "investments" shall comprise any kind of assets, implemented in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment is made, including, but not limited to:

(a) Movable and immovable property, as well as any other rights in rem, in respect of every kind of asset;

(b) Rights derived from shares, bonds and other kinds of interests in companies;

(c) Claims to money, goodwill and other assets and to any performance having an economic value;

(d) Rights in the field of intellectual property, technical processes and know-how;

(e) Business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

A change in the form in which assets are invested or reinvested, in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment is made, does not affect their character as investments within the meaning of this Agreement.

2. The term "investor" shall comprise:

With respect to investments made in the State of Israel:

(a) Natural persons who are nationals of the Republic of Moldova who are not also nationals or permanent residents of the State of Israel; or

(b) Legal entities including companies, corporations, firms or associations incorporated or constituted in accordance with the law of the Republic of Moldova, which are not directly or indirectly controlled by companies of the State of Israel.

With respect to investments made in the Republic of Moldova:

(a) Natural persons who are nationals or permanent residents of the State of Israel who are not also nationals of the Republic of Moldova; or

(b) Legal entities including companies, corporations, firms or associations incorporated or constituted in accordance with the law of the State of Israel, which are not directly or indirectly controlled by companies of the Republic of Moldova.

3. The term "returns" shall comprise the amount yielded by an investment including, but not limited to: dividends, profits, sums received from the total or partial liquidation of an investment, interest, capital gains, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean with respect to each Contracting Party, the territory of that Contracting Party including the territorial sea, as well as the continental shelf and the exclusive economic zone over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in conformity with international law.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall, in its territory, encourage and create favorable conditions for investments by investors of the other Contracting Party and, subject to its right to exercise the powers conferred by its laws, shall admit such investments.

2. Investments made by investors of each Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of investors of the other Contracting Party.

Article 3. Most Favored Nation and National Treatment

1. Neither Contracting Party shall, in its territory, subject investments or returns of investors of the other Contracting Party to treatment less favorable than that which it accords to investment or returns of its own investors or to investments or returns of investors of any third State.

2. Neither Contracting Party shall, in its territory, subject investors of the other Contracting Party, as regards their management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, to treatment less favorable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State.

3. The exceptions to the present Article are stipulated in Article 7 and the Annex to this Agreement, which shall constitute an integral part of this Agreement.

Article 4. Compensation for Losses

Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other such similar activity in the territory of the latter Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favorable

than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State. Resulting payments shall be freely transferable.

Article 5. Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter: "expropriation") in the territory of the other Contracting Party, except for a public purpose related to the internal needs of that Contracting Party on a non-discriminatory basis and against prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, shall include interest at the rate provided by the law of that Contracting Party until the date of payment, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable. The investors affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment, in accordance with the principles set out in this paragraph.

2. Where a Contracting Party expropriates the assets of a company, within the meaning of Article 1 (2), which is incorporated or constituted under the law in force in its territory and in which investors of the other Contracting Party own shares, or other ownership rights, it shall ensure that the provisions of paragraph (1) of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation, in respect of their investment to such investors of the other Contracting Party who are owners of those shares or other ownership rights.

Article 6. Repatriation of Investments and Returns

1. Each Contracting Party shall, in respect of investments, guarantee to investors of the other Contracting Party all the rights and benefits regarding the unrestricted transfer of their investments and returns which were in force on the day the current investment was implemented; provided, however, that the investor has complied with all his fiscal obligations and has fulfilled all the requirements of the exchange regulations. Transfers shall be effected without delay in the convertible currency in which the capital was originally invested, or in any other convertible currency in accordance with the law of the Contracting Party concerned. Unless otherwise agreed by the investor, transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force.

2. In the event the exchange regulations of one Contracting Party are modified, that Contracting Party guarantees that no such modifications shall adversely affect the position of an investment which has already been admitted into the territory of that Contracting Party.

Article 7. Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the grant of treatment not less favorable than that accorded to the investors of either Contracting Party or of any third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

(a) Any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation;

(b) Any existing or future customs union, free trade area agreement or similar international agreement to which either Contracting Party is or may become a party.

Article 8. Disputes Between an Investor of a Contracting Party and the Other Contracting Party

1. For the purpose of solving disputes with respect to investments, between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party, consultations between the parties to the dispute and other remedies will be pursued, with a view to resolving the dispute.

2. If these consultations and remedies do not result in a solution within 6 (six) months from the date of request for settlement, the investor may submit the dispute, at his choice, for settlement to:

a) The International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), instituted by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and the Nationals of Other States, of Washington D.C. of March 18, 1965, from such time as the Republic of Moldova becomes a party to the Convention.

b) An arbitrator or international ad hoc tribunal as agreed by the parties to the dispute. The arbitral tribunal shall be established according to the principles contained in Article 9.

3. Neither Contracting Party shall pursue, through the diplomatic channel, any dispute referred to ICSID or to international arbitration unless the other Contracting Party does not comply with the decision of ICSID or an international arbitration.

Article 9. Disputes Between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through the diplomatic channel, which may include, if both Contracting Parties so desire, referral to a Bilateral Commission composed of representatives of both Contracting Parties.

2. If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled within 6 (six) months from notification of the dispute, it shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal.

3. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way: within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who, on approval by the two Contracting Parties, shall be appointed Chair-

man of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.

4. If, within the periods specified in paragraph (3) of this Article, the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the Chairman of the Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce in Paris (hereinafter: the "ICC") to make any necessary appointments. If the Chairman is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, then one of the Vice-Chairmen who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-Chairmen are nationals of either Contracting Party or are otherwise prevented from discharging the said function, then the member of the Court next in seniority who is not a national of either Contracting Party and is not otherwise prevented from discharging the said function, shall make the appointments.

5. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal shall determine its own procedure.

Article 10. Subrogation

If one Contracting Party or its designated Agency (hereinafter: the "First Contracting Party") makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party (hereinafter: the "Second Contracting Party"), the Second Contracting Party shall recognize:

(a) The assignment to the First Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified; and

(b) That the First Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified, and shall assume the obligations related to the investment.

Article 11. Application of Other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by investors of one Contracting Party to treatment more favorable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favorable prevail over the present Agreement.

Article 12. Application of the Agreement

The provisions of this Agreement shall also apply to investments made before the entry into force of this Agreement.

Article 13. Entry into Force

Each Contracting Party shall notify the other Contracting Party in writing through the diplomatic channel of the completion of its internal legal procedures required for bringing this Agreement into force. This Agreement shall enter into force on the date of the latter notification.

Article 14. Duration and Termination

This Agreement shall remain in force for a period of 10 (ten) years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of 12 (twelve) months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other. In respect of investments made while this Agreement is in force, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of 10 (ten) years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law.

In witness whereof the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in Jerusalem this 22nd day of June 1997, which corresponds to the 17th day of Sivan 5757, in duplicate in the Hebrew, Moldovan and English languages, all 3 (three) texts being equally authentic. In case of differences in interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the State of Israel:

BENJAMIN NETANYAHU

For the Government of the Republic of Moldova:

ION GUTU

ANNEX

On the signing of the Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Moldova for the Reciprocal Promotion and Protection of Investments; and,

Taking into consideration the provisions of Article 6 of the Agreements for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments entered into by the Government of the State of Israel with the Governments of Poland, Hungary and Romania in 1991;

The Parties have agreed on the following provisions, which, in accordance with Article 3 (3) of the Agreement shall constitute an integral part of the Agreement:

1. The provisions of Article 3 shall not be construed so as to oblige the State of Israel to extend to investors of the Republic of Moldova the benefits of any treatment, preference or privilege resulting from the definitions of "investment" and "reinvestment" and the provisions of Article 6 contained in the Agreements for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments entered into by the Government of the State of Israel with the Governments of Poland, Hungary and Romania in 1991.

2. The Government of the State of Israel shall notify the Government of the Republic of Moldova without delay, in the event the agreements with Poland, Hungary and Romania are appropriately modified so as to render this Annex unnecessary. Upon such notification, this Annex shall become null and void.

Done in Jerusalem this 22nd day of June, 1997, which corresponds to the 17th day of Sivan, 5757, in duplicate, in the Hebrew, Moldovan and English languages, all 3 (three) texts being equally authentic. In case of differences in interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the State of Israel:

BENJAMIN NETANYAHU

For the Government of the Republic of Moldova:

ION GUTU

נספח

עם חתימת ההסכם בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של מולדובה לקידום השקעות ולהגנה הדדית עליהן,

וכן,

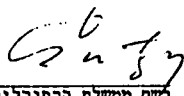
חוק התחשבות בהוראות סעיף 6 של ההסכמים לקידום השקעות ולהגנה הדדית עליהן שממשלת מדינת ישראל התקשרה בהם עם ממשלות פולין, הונגריה ורומניה ב-1991;

הסכימו הצדדים על ההוראות הבאות, אשר בהתאם לסעיף 3 (3) להסכם תהווה חלק בלתי נפרד מן ההסכם האמור:

1. הוראות סעיף 3 לא יתפרשו כמחייבות את מדינת ישראל להעניק למשקיעי הרפובליקה של מולדובה את היתרונות שבכל ביחס, הערפה או זכות-יתר הנובעים מהגדרת "השקעה" ו"השקעה מחדש" ומהוראות סעיף 6 הכלולות בהסכמים לקידום השקעות ולהגנה הדדית עליהן שממשלת מדינת ישראל התקשרה בהם עם ממשלות פולין, הונגריה ורומניה ב-1991.

2. ממשלת מדינת ישראל תודיע לממשלת הרפובליקה של מולדובה בלי דיחוי במקרה שההסכמים עם פולין, הונגריה ורומניה ישוגו בהתאם כך שנספח זה יהפוך לבלתי נחוץ. עם מתן הודעה כאמור, יהפוך נספח זה לבטל ומבוטל.

נעשה ב יום 22 ב 1997, התשנ"ז, שהוא יום כיום ע כ 11, בשני עותקים כשפות עברית, מולדובית ואנגלית. לכל 3 (שלושת) הנוסחים ר"ן מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

משם ממשלת הרפובליקה
של מולדובה

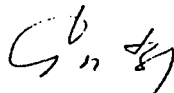

משם ממשלת מדינת ישראל

סעיף 14
משך ההסכם וסיומו

הסכם זה יישאר בתוקף לתקופה של 10 (עשר שנים). לאחר מכן ימשיך להיות בתוקף עד תום 12 (שנים עשר) חודשים מהתאריך שבו מוסר צד מתקשר לצד המתקשר האחר הודעה בכתב על סיום. בזיקה להשקעות שנעשו בעת היותו של הסכם זה בתוקף, יוסיפו הוראותיו לעמוד בתוקפן לגבי השקעות כאמור לתקופה של 10 (עשר) שנים אחרי תאריך הסיום, וכלי לפגוע בהחלת כללי המשפט הבינלאומי הכללי בהמשך.

ולראיה לכך חתמו החתומים מטה, שהוטמכו כדין איש על-ידי ממשלתו, על ההסכם הנוכחי.

נעשה ב 22 ב 1997 ב ירושלים כיום 31 ב סיון התשנ"ז, שהוא יום
ואנגליה, ולכל 3 (שלושת) הנוסחים דין מקור שווה. במקרה של כדולי
פרשנות, יכדיע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הרפובליקה
של מלרוכה

בשם ממשלת מדינת ישראל

5. בית הדין לבוררות יקבל את החלטותיו ברוב קולות. החלטות כאמור יחייבו את שני הצדדים המתקשרים. כל צד מתקשר יישא בהוצאות עבור נציגו-הוא בכית הדין ועבור ייצוגו כהליכי הבוררות; הצדדים המתקשרים יישאו בחלקים שווים בעלויות יושב-הראש ובשאר העלויות. בית הדין יקבע לעצמו את סדרי הדין.

טעף 10
החלפה (סוכרוגציה)

1. ביצע אחד הצדדים המתקשרים או שליחו המיועד (להלן: "הצד המתקשר הראשון") חשלוס לפי שיפוי הניתן בקשר להשקעה בשטח הצד המתקשר האחר (להלן: "הצד המתקשר השני"), יכיר הצד המתקשר השני:

- (א) בהעברה לצד המתקשר הראשון על סי חוק או כחאם לעסקה משפטית, של כל הזכויות והחכיעות של הצד המשופה; וכן
- (ב) בזכאותו של הצד המתקשר הראשון לממש את הזכויות האמורות ולאכוף תכיעות כאמור מכוח החלפה, באותה מידה כמו הצד המשופה, וייטול על עצמו את ההחחייכויות הקשורות להשקעה.

טעף 11
החלת כללים אחרים

אם הוראות החוק של צד מתקשר או התחייכויות על-סי המשפט הבינלאומי הקיימות בהווה או שתיקבענה בעתיד בין הצדדים המתקשרים בנוסף להסכם הנוכחי מכילים כללים, בין אם כלליים, בין אם סיוחורים, המזכים את השקעותיהם של משקיעי הצד האחר ליחס נוח יותר מהניתן לפי הוראות ההסכם הנוכחי, יגברו הכללים האמורים על ההסכם הנוכחי, במידה שהם נוחים יותר.

טעף 12
החלה על השקעות

הוראות הסכם זה יחולו גם על השקעות שנעשו לפני כניסתו לתוקף של הסכם זה.

טעף 13
כניסה לתוקף

כל צד מתקשר יודיע לצד המתקשר האחר בכתב, וכצניורות הריסלומטיים, על השלמת הליכי האשור והדושים למתן תוקף להסכם זה. הסכם זה ייבנס לתוקף כתאריך ההודעה המאוחרת יותר.

2. אם התייעצויות ותרומות אלה אינן מניבות פתרון בתוך 6 (שישה) חודשים מתאריך הבקשה להסדר, רשאי המשקיע להביא את הסכסוך ליישוב, לטי בחירתו, בפני:
- א. המרכז הכינלאומי ליישוב סכסוכי השקעות (ICSID) שהוקם ע"י האמנה בדבר יישוב סכסוכי השקעות בין מדינות לבין אזרחי מדינות אחרות, בושינגטון הבירה כ-18 במארס 1965, מהמועד שבו תהפוך הרפובליקה של מלדוכה לצד לאמנה זו;
- ב. כורך או בית דין בינלאומי לכודדות אד-הוק כפי שהסכימו הצדדים לסכסוך. בית הדין לכוררות יוקם כהתאם לעקרונות הכלולים בסעיף 9.
3. לא יטען צד מתקשר, כצינורות הדיפלומטיים, טענה בנוגע לסכסוך כלשהו שהומנה אל ICSID או לכודרות בינלאומית אלא אם הצד המתקשר האחד אינו ממלא אחר ההחלטה של ICSID או הכוררות הבינלאומית.

טעיף 9

סכסוכים בין הצדדים המתקשרים

1. סכסוכים בין הצדדים המתקשרים כדבר פירוש ההסכם או יישומו יש ליישב, במידת האפשר, כצינורות הדיפלומטיים, אשר יכול לכלול, אם כך שני הצדדים רוצים בכך, פנייה לוועדה דו-צדדית המורכבת מנציגי שני הצדדים המתקשרים.
2. אם לא ניתן ליישב בדרך זו סכסוך בין הצדדים המתקשרים בתוך 6 (שישה) חודשים מתאריך ההודעה על הסכסוך, הוא יוכא בפני בית דין לכוררות על פי בקשת אחד מהצדדים המתקשרים.
3. בית דין לכוררות כאמור יורכב עבור כל מקרה ומקרה בדרך הבאה: בתוך חודשים מקבלת הבקשה לכוררות, ימנה כל צד מתקשר חבר אחד של בית הדין. לאחר מכן יבחרו שני חברים אלה באורח מדינה שלישית, אשר בהסכמתם של שני הצדדים המתקשרים ימונה ליושב ראש בית הדין. יושב-הראש ימונה בתוך חודשים מתאריך מינויים של שני החברים האחרים.
4. אם בתוך פרקי הומן המפורטים כס"ק (3) לסעיף זה, לא נעשו המינויים הדרושים, רשאי כל צד מן הצדדים המתקשרים, בהעדר הסכמה אחרת, להזמין את יו"ר בית הדין לכוררות של הלשכה הכינלאומית למטחר כפריס (להלן: "לכ"מ") לכצע את המינויים הדרושים. אם היו"ר הוא אורת של צד מתקשר או מנוע מטיבה אורת ממלא את התפקיד כאמור, כי או יוזמן אחר סגני היו"ר שאינו אורת של צד מתקשר לכצע את המינויים הדרושים. אם סגני היו"ר הם אורחים של צד מתקשר או מנועים מטיבה אורת ממלא את התפקיד כאמור, כי או חבר בית הדין הככיר הבא אחריהם שאינו אורת של צד מתקשר ואינו מנוע מטיבה אורת ממלא את התפקיד כאמור יכצע את המינויים הדרושים.

2. מקום שצד מתקשר מפגיע את נכסיה של חברה, כמשמעותו בסעיף 1(2), המואגרת או מוקמה לפי החוק שבתוקף כשטח ארצו ואשר למשקיעים של הצד המתקשר האחר יש כזה מניות, או זכויות בעלות אחרות, הוא יכטיח כי הוראות ס"ק (1) לסעיף זה יתולדו כמידה הדרושה כדי להבטיח פיצוי מהיר, הולם ויעיל, בזיקה להשקעתם, למשקיעים כאמור של הצד המתקשר האחר שהם הבעלים של אותן מניות או זכויות בעלות אחרות.

סעיף 6

החזרת השקעות ותשואות

1. כל צד מתקשר, ביחס להשקעות, יכטיח למשקיעי הצד המתקשר האחר את כל הזכויות וההטבות בנוגע להעברה כלתי מוגבלת של השקעותיהם ותשואותיהם אשר היו בתוקף ביום יישום ההשקעה השרומה; אולם בתנאי שהמשקיע מילא אחר כל ההתחייבויות הסיטקליות ומילא אחי כל הוראות לפי תקנות החליפין. העברות יבוצעו כלא ייחוי כאותו מטבע כר-המרה שבו כוצעו ההשקעה במקור, או בכל מטבע בר-המרה אחר בהתאם לחוקי הצד המתקשר הנוגע בדבר. אם לא הסכים המשקיע אחר, יבוצעו ההעברות לפי שער החליפין הישים כתאריך ההעברה, בהתאם לתקנות החליפין שבחוקף.
2. במקרה שזל שינוי בתקנות החליפין של צד מתקשר, אוחו צד מתקשר מכטיח שלשינויים כאמור לא תהיה השפעה שלילית על מעמדה של השקעה שכבר הותרה כניטתה לשטח ארצו של אותו צד מתקשר.

סעיף 7

יוצאים מן הכלל

- הוראות הסכם זה הנוגעות להענקת יחס גרוע לא פחות מזה הניתן למשקיעים של צד מתקשר או של מדינה שלישיה לא יתפרשו כמתייכות צד מתקשר להעניק גם למשקיעי הצד האחר את היתרון שכיחס, העדפה או זכות-יתר הנובעים:
- (א) מכל הסכם או הטרד בינלאומי הקשור כולו או כעיקרו למיסוי, או כל חקיקה פנימית הקשורה כולה או כעיקרה למיסוי;
  - (ב) מכל איגור מכס קיים או עתירי, הסכם ברבר אזור סחר חופשי, או הסכם בינלאומי דומה אחר שצד מתקשר הוא צד לו או עשוי להיות צד לו;

סעיף 8

סכסוכים בין משקיע של צד מתקשר לכין הצד המתקשר האחר

1. לשם יישוב סכסוכים כנוגע להשקעות, בין משקיע של צד מתקשר לבין הצד המתקשר האחר, תתקיימה החייצויות בין הצדדים לסכסוך והיכרונה תרופות אחרות כמגמה ליישב את הסכסוך.

סעיף 3

יחס של אומה מועדפת ביותר ואזרח מועדף ביותר

1. אף צד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטח ארצו, כלפי השקעות או תשואות של משקיעים מן הצד המתקשר האחר, יחס נוח פחות מזה שהוא מעניק להשקעות או לתשואות של משקיעיו-הוא, או להשקעות או לתשואות של משקיעים ממדינה שלישית.
2. אף צד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטח ארצו, כלפי משקיעים מן הצד המתקשר האחר, יחס נוח פחות מזה שהוא מעניק למשקיעיו-הוא או למשקיעי מדינה שלישית, לגבי ניהול השקעותיהם, קיומן, השימוש בהן, ההנאה מהן, או הוצאתן מדשותו.
3. חתריגים להסכם הנוכחי קבועים בסעיף 7 ובנספח להסכם זה, אשר יהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה.

סעיף 4

פיצוי עבור הפסדים

משקיעים של צד מתקשר אחד, אשר השקעותיהם בשטח ארצו של הצד המתקשר האחר נושאים בהפסדים עקב מלחמה או מאבק מזוין אחר, מהפכה, מצב חירום לאומי, מרד, התקוממות, מהומות או פעילות דומה אחרת בשטח ארצו של הצד המתקשר האחרון, יקבלו מהצד המתקשר האחרון יחס נוח לא פחות מזה שהוא מעניק למשקיעיו-הוא או למשקיעי מדינה שלישית, בנוגע להתור, שיפוי, פיצוי או הסדר אחר. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.

סעיף 5

הפקעה

1. השקעותיהם של משקיעי צד מתקשר לא יולאמו, יופקעו או יועמדו כפני אמצעים שתוצאותיהם כמותן כהלאמה או הפקעה (להלן: "הפקעה"), בשטח ארצו של הצד המתקשר האחר, אלא בשל מטרה ציבורית הקשורה לצרכים הפנימיים של אותו צד מתקשר, על-בסיס של אי-אפליה, וכנגד פיצוי מהיר, הולם ויעיל. סכום הפיצוי האמור יהיה שקול כנגד ערך השוק של ההשקעה המופקעת מיד לפני ההפקעה או לפני שזכו ההפקעה החלויה ועומדת נודע בציבור, הכול לפי המועד המוקדם ביותר, הוא יכלול ריבית בשיעור שלפי הוראות החוק של אותו צד מתקשר עד לתאריך התשלום, יכוצע ללא דיחוי, יהיה בר-מימוש באורח יעיל וניתן להעברה כאורח חופשי. למשקיעים הנפגעים תהיה זכות, לפי חוקי הצד המתקשר המבצע את ההפקעה, לביקורת מיידית, ע"י רשות שיפוטית או עצמאית אחרת של אותו צד מתקשר לגבי המקרה ולגבי הערכת ההשקעה, בהתאם לעקרונות המפורטים בס"ק זה.

2. המונח "משקיע" יכלול:

בויקה להשקעות הנעשות במדינת ישראל:

(א) בני-אדם טבעיים שהם אזרחי הרפובליקה של מולדובה ואינם גם אזרחים או תושבי קבע של מדינת ישראל; או

(ב) יישויות משפטיות, לרבות חברות, תאגידים, פירמות או התאחדויות מואגדות או מוקמות בהתאם לדיני הרפובליקה של מולדובה, אשר אינם נשלטים כמישרין או כעקסין ע"י חברות של מדינת ישראל.

בויקה להשקעות הנעשות כרפובליקה של מולדובה:

(א) בני-אדם טבעיים שהם אזרחים או תושבי קבע של מדינת ישראל ואינם גם אזרחי הרפובליקה של מולדובה; או

(ב) יישויות משפטיות, לרבות חברות, תאגידים, פירמות או התאחדויות מואגדות או מוקמות בהתאם לדיני מדינת ישראל, אשר אינם נשלטים כמישרין או כעקסין ע"י חברות של הרפובליקה של מולדובה.

3. המונח "השואות" יכלול את הסכום הצומח מהשקעה, והוא כולל אך אינו מוגבל ל: דיבידנדים, רווחים, סכומים המתקבלים מחיטול מלא או חלקי של השקעה, ריבית, רווחי הון, חמלוגים או תשלומים.

4. המונח "שטח ארץ" מירושו, בזיקה לכל צד מתקשר, שטח ארצו של הצד המתקשר, לרבות הים הטריטוריאלי, וכן המרף היבשתי והאזור הכלכלי הבלעדי שעליו יש לצד המתקשר זכויות ריבוניות או סמכות שיפוט בהתאם למשפט הבינלאומי.

טעף 2

קירום השקעות והגנה עליהן

1. כל צד מתקשר, כשטח ארצו, יעודר וייצוד תנאים נוחים להשקעות כירי משקיעים מן הצד המתקשר האחר, ובכסוף לזכותו להסעיל את הסמכויות המוענקות על-פי חוקיו, יתיר השקעות כאמור.

2. השקעות של משקיעי כל צד מתקשר יזכו ליחס הרגן וצודק ויינהו מהגנה ומביטחון מלאים כשטח ארצו של הצד המתקשר האחר. צד מתקשר לא יסבע כדרך בלשהי, באמצעים בלתי-טכירים או מפלים, ביכולתם של משקיעי הצד האחר לנהל את השקעותיהם, לקיים אותן, להשתמש בהן, ליהנות מהן, או להוציאן מרשותם בשטח ארצו.

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של מולדובה (להלן "הצדדים המתקשרים"),

כשאיפון להגביר את שיתוף הפעולה הכלכלי לתועלתן ההדדית של שתי הארצות, מחוך כוונה ליצור תנאים נוחים להשקעות רבות יותר בידי משקיעים של צד מתקשר אחד בשטח ארצו של הצד המתקשר האחר, וכן,

בהכירן כי קידום השקעות והגנה הדדית עליהן על כסים ההסכם הנוכחי יתרמו להמצח יוזמות עסקיות פרטיות ויגבירו את השגשוג בשתי המדינות, הסכימו לאמור:

סעיף 1
הגדרות

לעניין ההסכם הנוכחי:

1. המונח "השקעות" יכלול נכסים מכל סוג, המיושמים כהתאם לחוקים ולחקנות של הצד המתקשר שבשטח ארצו נעשו ההשקעות, ויכללו בעיקר, אך לא כלכד:
    - (א) מטלטלין ומקרקעין, וכן זכויות אחרות כלפי חפצא, כיחס לנכסים מכל סוג שהוא;
    - (ב) זכויות הנובעות ממניות, איגרות-חוב וסוגים אחרים של אינטרסים בחברות;
    - (ג) תביעות לכסף, מוניטין ונכסים אחרים, ולכל פעולה בעלת ערך כלכלי;
    - (ד) זכויות בתחום הקניין הרוחני, התהליכים הטכניים והידע הטכני;
    - (ה) זיכיונות עסקיים הסוענקים על פי חוק או לפי חרזה, לרבות זיכיונות לחפש, לעבד, לחפור או לנצל משאבים טבעיים.
- שינוי בצורת ההשקעה או ההשקעה מחדש בנכסים אלה, כהתאם לחוקים ולחקנות של הצד המתקשר שבשטח ארצו נעשית ההשקעה, לא ישפיעו על טיבן כהשקעות כמשמעותן בהסכם זה.

[HEBREW TEXT — TEXTE HÉBREU]

הסכם

כין

ממשלת מדינת ישראל

יכין

ממשלת הרטובליקה של מולדובה

לקידום השקעות ולהגנה הורית עליהן

A C O R D

între Guvernul Statului Israel și Guvernul Republicii Moldova privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor

Guvernul Statului Israel și Guvernul Republicii Moldova, (în continuare: "Părți contractante"),

Dorind să intensifice cooperarea economică spre beneficiul reciproc al ambelor țări,

Intenționând să creeze condiții favorabile pentru incrementarea investițiilor investitorilor fiecărei Părți contractante pe teritoriul celeilalte Părți contractante,

și,

Recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor în baza prezentului Acord va conduce la stimularea inițiativei de business individual și va spori prosperitatea ambelor State,

Au convenit în cele ce urmează:

Articolul 1 Definiții

În scopul prezentului Acord:

1. Termenul "investiții" va cuprinde orice fel de avere, implementate în conformitate cu legile și reglementările Părții contractante în teritoriul căreia sunt efectuate investițiile, inclusiv dar nu limitându-se la:

- (a) proprietatea mobilă și imobilă, precum și alte drepturi *in rem*, legate de orice fel de avere;
- (b) drepturi derivate din acțiuni, angajamente și alte feluri de interese în companii;
- (c) drepturi monetare, "goodwill" și alte bunuri și toate performanțele, care au valoare economică;
- (d) drepturile din domeniul proprietății intelectuale, proceselor tehnice și "know-how";
- (e) concesiuni business, conferite prin lege sau în baza unui contract, inclusiv concesiunile de cercetări pentru cultivarea, extragerea sau exploatarea resurselor naturale.

O schimbare de forma, în bunurile care sunt investite sau reinvestite în conformitate cu legile și regulamentele Părții contractante în teritoriul căreia se efectuează investiția, nu afectează caracterul lor de investiție în sensul acestui Acord.

3. Termenul "investitor" va cuprinde:

Cu privire la investițiile efectuate în Statul Israel:

- (a) persoanele fizice, care sunt cetățeni ai Republicii Moldova, care nu sunt cetățeni sau rezidenți permanenți ai Statului Israel; sau
- (b) societățile, inclusiv corporațiile, firmele sau asociațiile incorporate sau constituite în conformitate cu legea Republicii Moldova, care direct sau indirect nu sunt controlate de către societățile Statului Israel.

Cu privire la investițiile efectuate în Republica Moldova:

- (a) persoanele fizice, care sunt cetățeni sau rezidenți permanenți ai Statului Israel, care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova; sau

- (b) societățile, inclusiv corporațiile, firmele sau asociațiile încorporate sau constituite în conformitate cu legea Statului Israel, care direct sau indirect nu sunt controlate de către societățile Republicii Moldova.

4. Termenul "venituri" va cuprinde sumele produse de o investiție, inclusiv, dar nu exclusiv: dividende, profituri, sumele obținute de la lichidarea parțială sau totală a unei investiții, interes, cîștiguri capitale, drepturi de autor sau onorarii.

5. Termenul "teritoriu" desemnează cu privire la fiecare Parte contractantă, teritoriul acelei Părți contractante, inclusiv zonele marine, precum și șelful continental și zona economică exclusivă de suprafață, asupra cărora una acea Parte contractantă își exercită drepturile de suveranitate sau jurisdicție, în conformitate cu dreptul internațional.

Articolul 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1. Fiecare Parte contractantă va încuraja și va crea condiții favorabile investițiilor investitorilor pe teritoriul celeilalte Părți contractante va admite aceste investiții și va expune drepturile sale în vederea exercitării puterii conferită prin legislația sa.

2. Investițiilor efectuate de către investitorii fiecărei Părți contractante li se vor acorda un tratament just și echitabil și se vor bucura de o protecție și securitate deplină pe teritoriul celeilalte Părți contractante. Nici una dintre Părțile contractante nici într-un fel nu va împiedica, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, managementul, menținerea, folosirea, posedarea sau dispunerea pe teritoriul său a investițiilor investitorilor celeilalte Părți contractante.

Articolul 3

Națiunea cea mai favorizată și tratamentul național

1. Nici o Parte contractantă pe teritoriul său, nu va supune investițiile sau veniturile investitorilor celeilalte Părți contractante un

tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor sau veniturilor investitorilor săi proprii sau investitorilor oricărui terț Stat.

2. Nici o Parte contractantă pe teritoriul său, nu va supune investitorii celeilalte Părți contractante, în ceea ce privește managementul, menținerea, utilizarea, valorificarea sau dispoziția asupra investițiilor lor, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor săi proprii sau investitorilor oricărui terț Stat.

3. Excepțiile asupra acestui Articol sunt stipulate în Articolul 7 și în Anexa prezentului Acord, care constituie o parte integrală a acestui Acord.

Articolul 4 Compensare pentru pierderi

Investitorii unei Părți contractante investițiile cărora, în teritoriul celeilalte Părți contractante, suferă pierderi cauzate de război sau alt conflict armat, revoluție, starea emergentei naționale, revoltei, insurecției, tulburării sau altei activități similare pe teritoriul ultimei Părți contractante, va fi acordat de către ultima Parte contractantă, în ceea ce privește restituirea, indemnificarea, compensarea, sau altă soluționare, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat de către ultima Parte contractantă investitorilor săi proprii sau investitorilor oricărui terț Stat. Plățile rezultate vor fi liber transferabile.

Articolul 5 Exproprierea

1. Investițiile investitorilor fiecărei Părți contractante nu vor fi naționalizate, expropriate sau altor măsurilor cu caracter similar naționalizării sau exproprierii (în continuare: "expropriere") pe teritoriul celeilalte Părți contractante, excepție în scopul public legat de necesitățile interne a acelei Părți contractante, într-o bază non-discriminatorie și contra compensării prompte, adecvate și efective. Asemenea compensare va totaliza valoarea de piață a investițiilor expropriate imediat înaintea exproprierii sau exproprierii, înainte să devină public cunoscute, oricare este mai devreme, va include interesul

la rata aplicabilă prevăzută de lege acelei Părți contractante, pînă la data plății, va fi efectuată fără întîrzieri, va fi efectiv realizabilă și liber transferabilă. Investitorii afectați vor avea dreptul, în virtutea legii Părții contractante, să efectueze exproprierea, la revederea promptă, de către autoritatea judiciară sau altă autoritate independentă a Părții contractante a său sau a lui or în cazul său și evaluarea investiției sale sau a lui, în conformitate cu principiile susmenționate în acest paragraf.

2. Dacă o Parte contractantă expropriează bunurile unei societăți în sensul Articolului 1 (3), care este încorporată sau constituită în virtutea legii în vigoare pe teritoriul său și în care investitorii celeilalte Părți contractante posedă acțiunile, sau alte drepturi de proprietate, acesta va asigura ca prevederile paragrafului (1) al acestui Articol să fie aplicate în măsura necesară de a garanta compensarea promptă, adecvată și efectivă, în ceea ce privește investiția lor, asemenea investitorilor celeilalte Părți contractante, care sunt proprietarii acestor acțiuni sau alte drepturi de proprietate.

Articolul 6

Repatrierea Investițiilor și Veniturilor

1. Fiecare Parte contractantă, în ceea ce privește investițiile, va garanta investitorilor celeilalte Părți contractante toate drepturile și beneficiile în privința transferului fără restricție a investițiilor și veniturilor lor, care au fost în vigoare în data implementării investițiilor curente; cu condiția că totuși investitorul a acceptat toate obligațiunile lor fiscale și au îndeplinit toate cerințele reglementărilor cu privire la schimb. Transferurile vor fi efectuate fără întîrzieri în valută liber convertibilă, în care capitalul inițial a fost investit sau în orice altă valută convertibilă în conformitate cu legislația Părții contractante interesate. În afară de cazul, cînd altfel este convenit de către investitor, transferurile vor fi efectuate la rata de schimb aplicabilă la data transferului, în conformitate cu regulamentele în vigoare cu privire la schimb.

2. În eventualitatea modificării regulamentelor cu privire la schimb a unei Părți contractante, Partea contractantă garantează că astfel de modificări nu vor afecta defavorabil starea unei investiții, care a fost deja admisă în interiorul teritoriului acestei Părți contractante.

Articolul 7

Excepții

Prevederile acestui Acord relativ la garanția tratamentului nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor fiecărei Părți contractante sau al oricărui terț Stat, nu va fi interpretat așa ca să oblige o Parte contractantă să extindă oricărui tratament, beneficiul suplimentar al investitorilor, preferința sau privilegia, ce rezultă din:

- (a) orice acord sau aranjament internațional, în întregime sau parțial referindu-se la impozite sau orice legislație internă referitoare în întregime sau parțial de impozite;
- (b) orice uniune vamală existentă sau viitoare, acord cu privire la zona de comerț liber sau acord internațional similar la care fiecare Parte contractantă este sau poate deveni o parte;

Articolul 8

Diferențele dintre investitorul unei Părți contractante și cealaltă Parte contractantă

1. În scopul soluționării diferendelor dintre investitorul unei Părți contractante și cealaltă Parte contractantă legate de investiții, consultările dintre părțile participante la dispută și celelalte remedii, vor fi urmate de rezolvarea disputei.
2. Dacă aceste consultări și remedii nu vor duce la soluționare disputei în decurs de șase luni din data înaintării cererii referitor la soluționare, investitorul poate supune diferendul, la dorința sa, pentru soluționare:
3. Dacă aceste diferențe nu vor fi soluționate în mod amical în timp de șase luni din data cererii scrise referitor la soluționare, investitorul în cauză, la alegere, poate supune diferendul pentru soluționare:

a) Centrului Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (I.C.S.I.D.), pentru implementarea procedurilor de arbitrare în virtutea Convenției de la Washington din 18 martie, 1965, cu privire la soluționarea diferendelor legate de investiții dintre State și cetățenii altor State, dacă ambele Părți contractante, din perioada când Republica Moldova devine parte la Convenție;

b) arbitralului sau tribunalului internațional ad-hoc, după cum părțile participante la dispută sau înțeles. Tribunalul Arbitrar va fi înființat în conformitate cu principiile conținute în Articolul 9.

3. Nici o Parte contractantă nu va urmări prin canale diplomatice, referitor la diferend, trimis Centrului Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (I.C.S.I.D.) sau arbitrării internaționale, în afară de cazul când cealaltă Parte contractantă nu este satisfăcută de decizia I.C.S.I.D. sau arbitrajul internațional.

Articolul 9

Diferendele dintre Părțile contractante

1. Diferendele dintre Părțile contractante referitoare la interpretarea sau aplicarea acestui Acord, vor fi soluționate direct prin canale diplomatice, care pot include, dacă este posibil, dacă ambele Părți contractante astfel doresc, trimiterea la o Comisie Bilaterală compusă din reprezentanții ambelor Părți contractante.

2. Dacă diferendul dintre Părțile contractante nu poate fi soluționat astfel în timp de șase luni de la notificarea diferendului, acesta va fi supus unui tribunal arbitral, în baza cererii fiecărei Părți contractante.

3. Asemenea tribunal arbitral va fi constituit pentru fiecare caz aparte în următoarea formă: în timp de două luni de la primirea cererii pentru arbitrare, fiecare Parte contractantă va numi un membru al tribunalului.

Acești doi membri atunci vor alege un cetățean al unui terț Stat, care prin aprobarea celor două Părți contractante, va desemna Președintele tribunalului. Președintele va fi numit în timp de două luni din data numirii celorlalți doi membri.

4. Dacă în decursul perioadelor specificate în paragraful (3) a acestui Articol, nu vor fi efectuate desemnările necesare, fiecare Parte contractantă poate în absența oricărui alt Acord să invite Președintele Curții Internaționale de Arbitrare al Camerei Internaționale de Comerț din Paris (în continuare "ICC") să efectueze numirile necesare. Dacă Președintele este cetățean al fiecărei Părți contractante sau este altfel împiedicat de a îndeplini funcția numite, când unul din vicepreședinți, care nu este cetățean al uneia din Părțile contractante va fi invitat să efectueze numirile necesare. Dacă vicepreședintele este cetățean al fiecărei Părți contractante sau este altfel împiedicat de a îndeplini funcția numite, când unul din membri Curții următor mai mare în vîrstă, care nu este cetățean al fiecărei Părți contractante și nu este împiedicat de a îndeplini funcția numite, va efectua numirile.

5. Tribunalul arbitral va ajunge la decizie prin majoritatea voturilor. Asemenenea decizie va fi obligatorie pentru ambele Părți contractante. Fiecare Parte contractantă va suferi cheltuielile membrului tribunalului sau propriu și reprezentanța lui în acțiunea arbitrală, cheltuielile Președintelui și cheltuielile rămase vor fi suferite în părți egale de către Părțile contractante. Tribunalul va determina procedura sa proprie.

Articolul 10 **Subrogarea**

Dacă o Parte contractantă sau Agenția sa desemnată (în continuare: "Prima Parte contractantă"), efectuează o plată în virtutea unei garanții acordate în privința unei investiții în teritoriul celeilalte Părți contractante (în continuare: "A doua Parte contractantă"), a doua Parte contractantă va recunoaște:

- a) repartizarea primei Parte contractantă prin lege sau tranzacție legală a tuturor drepturilor și pretențiilor părții asigurate; și
- b) dacă Prima Parte contractantă este justificată să exercite drepturile și intrarea în vigoare a acestei pretenții în virtutea subrogării, în aceeași măsură, în care partea o garantează și i-și va asuma obligațiunile legate de investiție.

Articolul 11
Aplicarea Altor Reguli

Dacă prevederile legislației sau obligațiunile fiecărei Părți contractante, în virtutea dreptului internațional existente în prezent sau stabilite pe viitor între Părțile contractante pe lângă prezentul Acord cuprind regulile, în general sau specific, justificarea investițiilor de către prezentul Acord, asemenea reguli vor prevala în măsura, în care sunt mai favorabile decît prezentul Acord.

Articolul 12
Aplicarea Acordului

Prevederile acestui Acord se vor aplica, de asemenea, investițiilor efectuate înaintea intrării în vigoare a acestui Acord.

Articolul 13
Intrarea în vigoare

Fiecare Parte contractantă va notifica în scris cealaltă Parte contractantă direct prin canale diplomatice, despre îndeplinirea procedurilor cerute interne ale sale pentru intrarea acestui Acord în vigoare. Prezentul Acord va intra în vigoare din ziua ultimei înștiințări.

Articolul 14
Durata și terminația

Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă de 10 ani. După aceea, el va rămîni în vigoare pînă la expirarea a 12 (douăsprezece) luni din data, din care fiecare Parte contractantă va avea nota scrisă despre terminarea de la cealaltă Parte.

Cu privire la investițiile efectuate în perioada de acțiune al prezentului Acord, prevederile sale vor rămîni în acțiune, cu privire la fiecare investiție, pentru o perioadă de 10 (zece) ani de la data terminării și fără

prejudicii de aplicare ulterioară a regulilor generale a dreptului internațional.

Drept pentru care subsemnații, autorizați în mod convenit de către Guvernele lor respective, au semnat prezentul Acord.

Întocmit la IERUSALEM la 22 Iunie 1997, care corespunde 17 zilei de SIVAN 575, în două exemplare în limbile ebraică, moldovenească și engleză, toate textele fiind egal autentice.

În caz de divergențe de interpretare textul englez va prevala.

PENTRU GUVERNUL
STATUL ISRAEL

PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

Anexa

Pentru semnarea Acordului între Guvernul Statului Israel și Guvernul Republicii Moldova privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor;

și,

Luînd în considerare prevederile Articolului 6 al Acordului privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor încheiat între Guvernul Statului Israel cu Guvernele Poloniei, Ungariei și României în 1991;

Părțile au convenit în următoarele prevederi, care în conformitate cu prevederile Articolului 3 (3) al Acordului va constitui parte integrantă a prezentului Acord:

1. Prevederile Articolului 3 nu vor fi interpretate așa ca să oblige Statul Israel să extindă pentru investitorii din Republica Moldova avantajele oricărui tratament preferențiat sau privilegiat, rezultat din deținerea "investiției" și "reinvestirii" și prevederile Articolului 6 conținute în Acordurile privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor încheiate între Guvernul Statului Israel cu Guvernele Poloniei, Ungariei și României în anul 1991.
2. Guvernul Statului Israel va notifica Guvernul Republicii Moldova fără întârziere, în eventualitatea că acordurile cu Polonia, Ungaria și România sunt potrivit modificate în așa fel încît interpretarea acestei Anexe este de prisos. După asemenea notificare, prezenta Anexă va deveni nulă și fără valoare.

Întocmit la IERUSALEM , la 22 Iunie 1997, care corespunde 17 zilei de SIVAN 5757, în două exemplare în limbile ebraică, moldovenească și engleză, toate (3) trei textele fiind egal autentice.

În caz de divergențe de interpretare textul englez va prevala.

PENTRU GUVERNUL
STATUL ISRAEL

PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE L'ÉTAT D'ISRAËL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de l'État d'Israël et le Gouvernement de la République de Moldova (ci-après dénommés les "Parties contractantes"),

Désireux d'intensifier la coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux pays,

Ayant l'intention de créer et de maintenir des conditions favorisant les investissements des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, et

Reconnaissant que la promotion et la protection réciproque des investissements dans le cadre du présent Accord contribueront à stimuler les initiatives des entrepreneurs et à augmenter la prospérité dans les deux États,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord,

1. Le terme "investissements" désigne tous types d'avoirs réalisés conformément à la législation et à la réglementation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est fait et notamment, mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels sur tout type d'avoirs;

b) Les droits découlant d'actions, d'obligations et d'autres types de participation dans des sociétés;

c) Les droits sur des fonds et autres avoirs et sur toutes prestations ayant une valeur économique;

d) Les droits dans les domaines de la propriété intellectuelle, des procédés techniques et du savoir-faire;

e) Les droits conférés par le droit public ou par contrat, y compris les droits de prospection, de culture, d'extraction ou d'exploitation de ressources naturelles.

Toute modification de la forme juridique d'un investissement ou réinvestissement, effectuée conformément à la législation et à la réglementation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est fait, n'affecte pas son caractère en tant qu'investissement au sens du présent Accord.

2. Le terme "investisseur" désigne :

En ce qui concerne les investissements faits dans l'État d'Israël :

a) Les personnes physiques qui sont ressortissantes de la République de Moldova mais qui ne sont pas en même temps des ressortissantes ou des résidentes permanentes de l'État d'Israël; ou

b) Les personnes morales y compris les sociétés, les entreprises ou associations constituées ou organisées conformément à la législation de la République de Moldova et qui ne sont pas contrôlées directement ou indirectement par des entreprises de l'État d'Israël.

En ce qui concerne les investissements faits en République de Moldova :

a) Les personnes physiques qui sont ressortissantes ou résidentes permanentes de l'État d'Israël qui ne sont pas des ressortissantes de la République de Moldova;

b) Les personnes morales y compris les sociétés, les entreprises ou les associations constituées ou organisées conformément à la législation de l'État d'Israël qui ne sont pas contrôlées directement ou indirectement par des entreprises de la République de Moldova.

3. Le terme "revenus" s'entend de tous les montants obtenus grâce à un investissement et notamment, mais non exclusivement, des dividendes, des bénéfices, des montants reçus à la suite de la liquidation totale ou partielle d'un investissement, des intérêts, des plus-values, des redevances ou des honoraires.

4. Le terme "territoire" s'entend, en ce qui concerne chaque Partie contractante, du territoire de ladite Partie contractante, y compris les eaux territoriales ainsi que le plateau continental et la zone économique exclusive sur laquelle ladite Partie contractante exerce sa souveraineté ou sa juridiction, conformément au droit international.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage sur son territoire les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, crée les conditions favorables à cette fin et, sous réserve de son droit d'exercer les pouvoirs qui lui sont conférés par sa législation, accepte lesdits investissements.

2. Les investissements faits par des investisseurs de chaque Partie contractante bénéficient d'un traitement juste et équitable et jouissent d'une protection et d'une sécurité totales sur le territoire de l'autre Partie contractante. Aucune des deux Parties contractantes n'entrave par des mesures discriminatoires ou déraisonnables la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou l'aliénation des investissements sur son territoire par les investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Traitement de la nation la plus favorisée et traitement national

1. Aucune des Parties contractantes ne soumet sur son territoire les investissements ou les revenus des investisseurs de l'autre Partie contractante à un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements et aux revenus de ses propres investisseurs ou aux investissements et revenus des investisseurs d'un État tiers quelconque.

2. Aucune des deux Parties contractantes ne soumet sur son territoire les investisseurs de l'autre Partie contractante, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jou-

issance ou la liquidation de leurs investissements, à un traitement moins favorable que celui qui est accordé à ses propres investisseurs ou à des investisseurs d'un État tiers quelconque.

3. Les exceptions au présent article sont stipulées à l'article 7 et à l'annexe au présent Accord qui constitue une partie intégrante du présent Accord.

Article 4. Indemnisation pour pertes

Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence nationale, d'une révolte, d'une insurrection ou d'émeutes sur le territoire de ladite autre Partie contractante, bénéficient de la part de cette dernière d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou à ceux d'un État tiers en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou toute autre forme de règlement. Les paiements qui en résultent sont librement transférables.

Article 5. Expropriation

1. Les investissements des investisseurs de l'une ou l'autre des Parties contractantes ne sont ni nationalisés, ni expropriés ni soumis à des mesures ayant un effet équivalant à la nationalisation ou à l'expropriation (mesures ci-après dénommées "expropriation") sur le territoire de l'autre Partie contractante, sauf dans l'intérêt public lié aux besoins internes de ladite autre Partie contractante qui exproprie, selon des critères non discriminatoires et moyennant une indemnisation rapide, équitable et réelle. Cette indemnisation correspond à la valeur marchande de l'investissement exproprié immédiatement avant l'expropriation ou avant que celle-ci ne soit de notoriété publique, l'éventualité qui se présente la première étant retenue. Ladite indemnisation doit être effectuée sans délai et comprendre des intérêts calculés au taux appliqué par ladite Partie contractante jusqu'à la date du paiement; elle doit être versée sans retard, être effectivement réalisable en monnaie convertible et librement transférable. Les investisseurs concernés ont droit, aux termes de la législation de la Partie contractante qui procède à l'expropriation, à un examen rapide de leur cas et de l'évaluation de leurs investissements par un organisme judiciaire ou autre organisme indépendant de ladite Partie contractante, conformément aux principes énoncés dans le présent paragraphe.

2. Lorsqu'une Partie contractante exproprie les avoirs d'une société au sens du paragraphe 2 de l'article premier, qui est constituée ou organisée selon la législation en vigueur sur son territoire et dans laquelle les investisseurs de l'autre Partie contractante détiennent des actions ou autres droits de propriété, elle veille à ce que les dispositions du paragraphe 1 du présent article soient appliquées dans la mesure nécessaire pour garantir une compensation rapide, adéquate et effective, en ce qui concerne leurs investissements, aux investisseurs de l'autre Partie contractante qui sont propriétaires de ces actions ou détiennent d'autres droits de propriété.

Article 6. Rapatriement des investissements et revenus

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante tous les droits et avantages liés au libre transfert de leurs investissements et de leurs revenus, qui étaient en vigueur au moment où les investissements en question ont été réalisés, à condition toutefois que l'investisseur se soit acquitté de toutes ses obligations fiscales et qu'il ait rempli toutes les obligations que lui impose la réglementation en matière de change. Les transferts sont effectués sans retard dans la devise convertible dans laquelle les capitaux ont été à l'origine investis ou dans toute autre monnaie convertible conformément à la législation de la Partie contractante concernée. Sauf si l'investisseur en décide autrement, les transferts sont effectués au taux de change applicable à la date du transfert, conformément à la réglementation en matière de change.

2. Au cas où le contrôle des changes d'une Partie contractante serait modifié, ladite Partie contractante garantit que les modifications en question ne nuiront pas à un investissement qui a déjà été accepté sur le territoire de ladite Partie contractante.

Article 7. Exceptions

Les dispositions du présent Accord concernant l'octroi d'un traitement qui ne soit pas moins favorable que celui accordé aux investisseurs de l'une des Parties contractantes ou de tout État tiers ne doivent pas être interprétées comme obligeant une Partie contractante à étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège découlant :

a) De tout accord ou arrangement international relatif en totalité ou en grande partie à la fiscalité ou à toute législation interne portant en totalité ou en grande partie sur la fiscalité;

b) De toute union douanière, organisation économique régionale de libre échange ou accord international similaire existants ou futurs auxquels l'une ou l'autre des Parties contractantes pourrait devenir partie.

Article 8. Différends entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante

1. Afin de résoudre des différends relatifs aux investissements entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante, des consultations seront engagées entre les parties au différend et d'autres remèdes seront recherchés dans le but de résoudre le différend.

2. Si, au cours d'une période de six mois à compter de la date de la demande de règlement, lesdites consultations ne produisent aucune solution, l'investisseur peut alors soumettre le différend soit :

a) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) créé par la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États signée à Washington, D.C., le 18 mars

1965, et ce à compter du moment où la République de Moldova sera devenue partie à la Convention, ou soit :

b) À un arbitre ou à un tribunal international ad hoc convenu par les parties au différend. Le tribunal arbitral sera établi conformément aux principes énoncés à l'article 9.

3. Aucune des Parties contractantes ne recherchera, par la voie diplomatique, la solution à un différend qui a été soumis au Centre international pour le règlement de différends relatifs aux investissements ou à un arbitrage international à moins que l'autre Partie contractante ait négligé de se conformer à la décision du Centre ou à l'arbitrage international.

Article 9. Différends entre les Parties contractantes

1. Les différends entre les Parties contractantes relatifs à l'interprétation ou à l'application des dispositions du présent Accord doivent être, si possible, réglés par la voie diplomatique, qui peut comprendre, si les deux Parties contractantes le souhaitent, le renvoi devant une commission bilatérale composée de représentants des deux Parties contractantes.

2. Si un différend entre les Parties contractantes ne peut être ainsi réglé dans les six (6) mois à dater de la notification du différend, il sera soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal arbitral.

3. Ce tribunal est constitué pour chaque affaire de la façon suivante : dans les deux mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres choisissent alors un ressortissant d'un État tiers qui, sur approbation des deux Parties contractantes, est nommé président du tribunal. Le président est nommé dans les deux mois qui suivent la date de la désignation des deux autres membres.

4. Si, pendant les périodes spécifiées au paragraphe 3 du présent article, les nominations nécessaires n'ont pas été faites, chaque Partie contractante peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le président de la Cour d'arbitrage de la Chambre de commerce internationale à Paris (ci-après dénommée la "CCI") à procéder aux désignations nécessaires. Si le président est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou s'il est, pour toute autre raison, empêché de remplir ladite fonction, un des vice-présidents qui n'est ressortissant d'aucune des deux Parties contractantes sera invité à procéder aux désignations voulues. Si les vice-présidents sont des ressortissants de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou s'ils sont empêchés pour toute autre raison de remplir cette fonction, le membre de la Cour le plus ancien qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes et qui n'est pas pour d'autres raisons empêché de remplir cette fonction, sera invité à procéder aux nominations.

5. Le tribunal arbitral prend ses décisions à la majorité des voix. Lesdites décisions sont contraignantes pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prend à sa charge les coûts de son représentant au tribunal et ceux de sa représentation à la procédure d'arbitrage. Les frais afférents au président et les dépenses restantes sont partagés à égalité entre les deux Parties contractantes. Le tribunal définit sa propre procédure.

Article 10. Subrogation

Si l'une des Parties contractantes ou l'organisme qu'elle aura désigné (ci-après dénommée la "première Partie contractante") verse un paiement à titre d'indemnité accordée pour un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante (ci-après dénommée la "seconde Partie contractante"), la seconde Partie contractante reconnaît :

a) La cession à la première Partie contractante, en vertu de la législation ou d'une transaction légale, de tous les droits ou prétentions de la Partie indemnisée; et

b) Le droit, pour la première Partie contractante, d'exercer ces droits et de faire valoir ces prétentions en vertu de principe de subrogation dans la même mesure que la partie indemnisée, et d'assurer les obligations liées à l'investissement en question.

Article 11. Application d'autres règles

Si la législation nationale de l'une ou l'autre Partie contractante ou les obligations résultant du droit international, qu'elles soient déjà en vigueur ou établies ultérieurement entre les Parties contractantes en sus du présent Accord, comportent une règle générale ou spécifique accordant aux investissements effectués par des investisseurs d'une Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, ladite règle l'emporte sur les dispositions du présent Accord.

Article 12. Applicabilité du présent Accord

Les dispositions du présent Accord s'appliquent également aux investissements effectués avant l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 13. Entrée en vigueur

Chaque Partie contractante notifie à l'autre Partie contractante par écrit et par la voie diplomatique l'achèvement de ses formalités légales nationales nécessaires à l'entrée en vigueur du présent Accord. Ce dernier entre en vigueur à la date de la dernière notification.

Article 14. Durée et dénonciation

Le présent Accord restera en vigueur pendant dix (10) ans et le demeurera ensuite jusqu'à l'expiration d'une période de douze (12) mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes aura donné par écrit notification de dénonciation à l'autre. En ce qui concerne les investissements effectués pendant la validité du présent Accord, les dispositions de ce dernier continueront de s'appliquer auxdits investissements pendant une période de dix (10) ans après la date de dénonciation et sans préjuger de l'application ultérieure des dispositions du droit international général.

En foi de quoi, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Fait à Jérusalem le 22 juin 1997 qui correspond au 17e jour de Sivan 5757, en double exemplaire en langues hébraïque, moldove et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergences d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de l'État d'Israël :

BENJAMIN NETANYAHU

Pour le Gouvernement de la République de Moldova :

ION GUTU

ANNEXE

À l'occasion de la signature de l'Accord entre le Gouvernement de l'État d'Israël et le Gouvernement de la République de Moldova relatif à la promotion et à la protection réciproques des investissements, et,

Tenant compte des dispositions de l'article 6 des Accords relatifs à la promotion et à la protection réciproque des investissements conclus par le Gouvernement de l'État d'Israël avec les Gouvernements de la Pologne, de la Hongrie et de la Roumanie en 1991;

Les Parties sont convenues des dispositions suivantes qui, conformément au paragraphe 3 de l'article 3 constituent une partie intégrante de l'Accord :

1. Les dispositions de l'article 3 ne peuvent être interprétées comme faisant obligation à l'État d'Israël d'accorder aux investisseurs de la République de Moldova les avantages d'un traitement, préférence ou privilège résultant des définitions des termes "investissement" et "réinvestissement" et des dispositions de l'article 6 contenues aux Accords relatifs à la promotion et à la protection réciproque des investissements conclus entre le Gouvernement de l'État d'Israël et les Gouvernements de la Pologne, de la Hongrie et de la Roumanie en 1991.

2. Le Gouvernement de l'État d'Israël notifiera sans retard le Gouvernement de la République de Moldova si les Accords avec la Pologne, la Hongrie et la Roumanie devaient être modifiés de manière à rendre la présente annexe superflue. À la suite d'une telle notification, la présente annexe deviendra nulle et non avenue.

Faite à Jérusalem le 22 juin 1997 qui correspond au 17e jour de Sivan au 5757, en double exemplaire en langues hébraïque, moldove et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de l'État d'Israël :

BENJAMIN NETANYAHU

Pour le Gouvernement de la République de Moldova :

ION GUTU